

Kuchařovický zpravodaj

Ročník XXX

číslo 3/2023 listopad

Vážení a milí spoluobčané,

listopadové číslo zpravodaje je věnováno především našemu tradičnímu Svatováclavskému posvícení, jeho historii, ale také současné podobě. V textu uvnitř budete mít možnost porovnat, jak se tato prastará tradice v průběhu let proměnila a jakou podobu jí dala naše dnešní mládež.

Dále bych Vás chtěl informovat o plánovaných společenských a kulturních akcích, které nás v závěru roku čekají a především Vás co nejsrdečněji pozvat na Kuchařovický advent, který má být dobou radostného očekávání příchodu Spasitele, dobou příprav na nadcházející vánoční svátky spojenou s rozjímáním a dobročinností. Věřím, že si tento nejkrásnější čas společně užijeme za zvuku vánočních písní a koled v podání rozličných interpretů a zprůjemníme vůní svařáku, perníčků a cukroví. Na setkání s Vámi se těší

Aleš Kubek
starosta obce

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ

TOMÁŠ MLEJNEK

Pokud se v Kuchařovicích vysloví slovo tradice, každého místního jako první ihned napadne „naše posvícení“. Slavnost, na kterou se těší mladí i staří, která dává prostor veselí, zpěvu, tanci, dobrému jídlu, a především setkání s rodinou a přáteli. Bylo tomu tak již v osmdesátých letech 19. století, ze kterého pochází první dochovaný popis kuchařovických hodů z pera učitele Fr. Podivínského.

„Posvícení odbývá se vždy na den sv. Václava, vlastně tu neděli po dni sv. Václava, a to s mnohými ceremoniemi.

Ve čtvrtek před posvícením sejdou se mladíci do velkého hostince, by k blížícímu se posvícení vše potřebné připravili. Napřed je volba. Mladíci mají ze svého středu již zvoleného stárka, který tak dlouho jím zůstane, jak dlouho mládencem jest aneb dokud se jeho stav vůbec nezmění.

Oúpravou všeho k posvícení potřebného, pečují všichni. Stárkovi se svěří klíče od nápoje. Tentýž večer rozejdou se mladíci, aby říkali o družičky. Když mají mladíci družičky zajištěny, objednají hudebníky na tři dni, smluví se s nimi a pak připravují místo taneční, pro které si zvolí prostorné místo stranou hlavního hostince.

Kolem místa tanečního rozestaví majky a doprostřed vztyčí vysokou máji asi 19 m vysokou s praporem bílým a červeným (v roce 1883 červeným a modrým). Celému tomuto tanečnímu místu dí „stan“. Stranou stanu se přichystá zvýšená bouda pro hudebníky a sedadla pro představenstvo obecní. Kdo se této práce zúčastnil, bývá vyčásten vínem.

Stárková musí stárkovi zaopatřit kytku a fábory za klobouk. Stárková s družičkami mají o posvícení věnec na hlavě, vlasy mají v copy spleteny.

Hudebníci se dostaví v sobotu a již na večer hrají přivítanou.

V neděli ke druhé hodině odeberou se stárek s mladíky, provázeni jsou hudebníky ku stárkové, u kteréž se sejdou ostatní družičky. Odtud při hudebním hlaholu odeberou se šik mládenců a šik družiček k představenému.

Zde se seřadí ve dvojice, vždy mládenec a družka. Na to jde průvod pod stan. V předu hudebníci, za těmi muž jmenovaný „tlampač“, pak žoldnéři a konečně následuje obecní představenstvo. Průvod končí řadou mladíků a družiček. Přijdouce pod stan, zůstanou v půlkruhu státi. Tlampač si stoupne pod máji a drží řeč slavnostní. Po této řeči se zahraje tak jmenovaný „tuš“, při němž si mladíci navzájem připíjejí. Nyní nastane zavádka, která až do večera trvá a pak se teprv hrají polky aj.

Druhý den odpoledne počne opět zavádka a trvá do čtyř hodin.

Třetího dne chodí mladíci s hudbou od domu k domu, aby sehnali něco na přilepšenou. A když celou ves obešli (jsou ve dvě skupiny rozděleny, aby se dříve pod stan dostali), sejdou se obě skupiny pod stanem a tančí se až do 4. hodiny dne čtvrtého.

Čtvrtého dne se tančí ještě do 11. hodin. Při tom se vyplatí hudebníkům a uzavrou se účty (spočítají se výlohy).“

Na počátku dvacátých let minulého století promluvila do slavení posvícení politika. Rozkol v sociální demokracii a vznik KSČ mj. znamenal, že hody organizovali jak sympatizanti těchto stran, tak omladina. Hody tedy probíhaly ve všech tehdejších kuchařovických hostincích – na č. p. 8, na č. p. 106 a č. p. 207. V obci prý tehdy vyhrávalo po tři dny 27 muzikantů, z nichž každému se muselo denně platit 100,- Kč. Hostinský Grois tehdy spotřeboval 50 věder (1 vědro = 56,6l) vína a stejně nestačilo. Co padlo piva a lihovin, prameny neuvádí. Z posvícení zbylo mládeži 1 800,- Kč, o nichž se nejprve proslýchalo, že budou dány škole. Nakonec ale byly protancovány následující neděli po posvícení. V popisu od Fr. Podivínského jsme se setkali s pojmem. „tlampač“ neboli družba. Asi nejdéle sloužícím družbou první poloviny 20. století byl cestář Antonín Bulín, který prý vynikal výřečností, vtipem i pohotovostí. Družba se s zavádějící mládeží sešel již v neděli ráno před mší svatou. Po bohoslužbě následovala zastávka u starosty, jemuž družba slavnostní řečí jménem omladiny poděkoval za právo slavit hody, povolení zavádět a slíbil netropit žádné nepřístojnosti, k čemuž nabádal i přítomnou chasu. Hlavní družbovy chvíle přišly odpoledne pod májou, když předtím chasa obešla celou vesnici a navštívila každý dům. Zavádějící za vyhrávání hudby obstoupili ve dvojicích máju a družba se ujal úvodního slova: „Vítám Vás a vítati nepřestávám, jak domácí, tak přespólní! Kdyby bylo někomu libo se pod tímto zeleným stromečkem zatočiti, jest dovoleno každému, jak mladému, tak starému, není zabráněné žádnému.“. Dále vyzval k dodržování pořádku a připil na zdraví prezidenta republiky, obecních představených, učitelů a dalších významných hostů, aby pokračoval takto: „Na zdraví našeho pana stárka s jeho omladinou! Na zdraví našeho pana hostinského! Včera večer nám slíbil, že nám dá vědro vína dobrého, dneska nám ale řekl, že se máme napít mléka kyselého. Na zdraví našich bábiček, aby nám nepomlouvaly našich družiček! Na zdraví našeho pana lesního! On má takové tři ptáčky, že tak pěkně zpívají, až ty staré bábičky kotrmelce z lesa dělají. Na zdraví našich pánů muzikantů, aby nám pěkně hráli a pro peníze si můžou jít ve středu až do Prahy.“ Pokračovalo se tancem chasy a posléze všech ostatních, přičemž družba posvícenské hosty dále dle svého uvážení bavil veselým říkáním zpravidla glosujícím místní dění, vyzýval k tanci, zábavě atd.

Slavení posvícení až do úterka se v obci udrželo do druhé poloviny 20. století, kdy se vlivem společenských změn a pracovních povinností zkrátilo nejdříve o jeden den a posléze už se konalo pouze o víkend. Organizaci hodů převzala od chasy svazácká organizace a postupně se z něj vytratily jak tradiční folklórní, tak náboženské prvky. Uchovalo se např. oblíbené ruční stavění máji, se kterým mládeži pomáhali mnozí místní muži nebo pondělň, resp. posléze nedělní, vyvádění do obchodu na dnešním č. p. 394. V některých letech se ale posvícení pro nezájem nekonalo, nebo se smršlo pouze na pořádání posvícenské zábavy bez zavádění mládeže.

OČIMA KROJOVANÝCH

JANA MOJŽISOVÁ

Jako každý rok svatováclavské posvícení roztančilo veselím ulice naší jindy poklidné vesničky. Všichni si ale jistě vybavíme i peskování s tím společné. Ať už svých dětí, vnoučátek, sourozenců, příbuzných či přátel. *“Jedl jsi už něco? Pořádně se najež než půjdeš, slyšíš? Brzy domů.”*

A především: *“Neudělej ostudu a hlavně moc nepij!”* řečené starostlivým tónem, který jakoby už tušil, že všechna tato sdělení budou za malou chvíli vašimi dětmi stejně zapomenuta. Ale přitom, jak si na vaše slova ráno vzpomeneme... Ještě když k tomu uslyšíme: *“Já ti to říkala.”* Dokázali byste se však sami rozpomenout na časy, kdy jste v krojích stáli sami a vrásky naopak přidávali vašim rodičům? Jistě mi dáte za pravdu, že to ani tehdy nebylo nic jednoduchého. Ale pěkně od začátku...

První schůzky příprav probíhají již dlouho před samotným posvícením. Slézáme se na ně jako švábi na pivo, to však bývá příjemnou odměnou za dobře odvedenou práci při motání fáborků. Rozpíchané prsty tak snadno vykoupí krýgl pěkně vychlazeného piva. Následující zkoušky tančení pak bývají skutečnou výzvou pro všechny příležitostné tanečníky. A co se počtu týká... Jako ti švábi se skutečně nikdy nesejdeme všichni. V tomto ohledu totiž narozdíl od holek bývají poctivější právě kluci. Někteří sami dobrovolně zaskakují za zmíněná děvčata v nácvicích tance. Následné zdobení máje a májek už máme po tolika letech takřka v malíku, těšíme se proto hlavně na večer. Páteční hlídání bereme totiž velice zodpovědně až téměř do bílého rána. Přece nemůžeme dopustit, aby nám někdo ukradl máju. To by byla ostuda! Následné vstávání a oblékání krojů (které si všichni zcela jistě z úřadu vyzvedáváme a vracíme včas) je maličko obtížné.

V sobotu je to složité proto, neboť člověk vzpomíná, jak kroj správně vrstvit a obléci tak, aby mu to slušelo. Po sobotní zábavě je to však složité už ze zcela jiného důvodu... Takový kroj je totiž možné si omylem obléci i naruby! Jsou ale i tací, kteří na to jdou od lesa a svůj kroj si pro jistotu nesvlékají vůbec.

V sobotu ráno se scházíme u stárků odkud začínáme s kapelou obcházet celou vesnici. Ráno si člověk může dovolit ochutnat z místních pochutin téměř cokoliv, být na to musí jít samozřejmě velice opatrně. Neboť přepálit start hned od začátku, stejně jako maratonovým závodníkům, tak ani nám, se to ve výsledku nevyplácí jako dobře zvolená strategie k přežití stávajícího dne bez újmy. Chlebiček, sladký koláček, škvarkovka... Na to vše se nám jen při pomyšlení sbíhají sliny již od rána, ale člověk ze zkušenosti ví, že na své bříško musí zlehka. Nějaký ten panáček sem tam vleze a zcela jistě ani neuškodí. S jejich narůstajícím počtem je to však už sázkou do loterie. Posvícení je také jediný den v roce, kdy může člověk zcela bezostyšně tančit polku uprostřed silnice a necítit se za to hloupě. Na večerní zábavu se pak těšíme stejně tak, jako Vy! Ze začátku však býváme po pravdě maličko nervózní. Tato nervozita z nás ale naštěstí opadne ve chvíli, kdy se roztančíme a zahlédneme v publiku tu a tam vaše usměvavé a povzbuzující tváře. Ti nejpoctivější a nebo nejodvážnější z nás po večerní zábavě do kostela vstávají už časné z rána. Ti ostatní ho raději velice taktně zaspí.

Každé posvícení s sebou přinese pár perliček, na které se po čase báječně vzpomíná.

Mezi letošní patří dozajista na tajnačku o půlnoci sněžená knedlíčková polévka na neděli a roztržené trenky. Kdo ví, co se nám přihodí příští rok!

Foto: Michaela JanFoto

D R A K I Á D A

Druhou říjnovou neděli proběhla na Výhoně tradiční Drakiáda. Počasí bylo víc než ideální. Obloha bez mráček, sluníčko a vítr jak má být. Děti vypustily své draky a dráčky. V jednu chvíli jsme jich na obloze napočítali téměř tři desítky. Nebylo snadné vybrat a odměnit některé z nich. Věříme, že to byl pro všechny přítomné příjemně strávený den a budeme se těšit zase za rok na shledanou.

Simona Groisová

Vítání občánků

22. října 2023 jsme měli tu čest přivítat nové občánky narozené v naší obci.

Přivítali jsme dvě holčičky - Simonku Mlejnkovou a Larinku Izabelu Quaak a čtyři chlapce - Ondráška Klinera, Štěpánka Lauše, Martínka Přikryla a Vašíka Fruhvirta.

Všem jmenovaným přejeme, aby v naší malé vesničce prožili šťastné a bezstarostné dětství.

Simona Groisová

Společenská kronika

Významná životní jubilea oslavili paní Marie Čučková, Helena Mahrová a pan Josef Kudrna.

Všem oslavencům gratulujeme a přejeme pevné zdraví a mnoho životního elánu.

OBEČNÍ ÚŘAD KUCHAROVICE INFORMUJE OBČANY

Nový ceník služeb VZ od 1.1.2024

Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 16. 10. 2023 schválilo nový ceník služeb víceúčelového zařízení s platností od 1. ledna 2024.

Zde uvádíme zkrácený přehled sazeb :

Pronájem sálu a přísálí ke komerčním akcím	15 000,- Kč / doba obvyklá
Pronájem sálu a přísálí pro soukromé akce	5 000,- Kč / doba obvyklá
Pronájem sálu pro sportovní účely	400,- Kč / hodina
Pronájem přísálí	2 000,- Kč / jednorázová akce

Provozovatel zařízení distribuční soustavy EG.D, a.s. upozorňuje vlastníky či uživatele nemovitostí (pozemků) na potřebu ořezu, příp. odstranění dřevin v souvislosti s ustanovením § 25 odst. 3 písmeno g) energetického zákona č. 458/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zimní provoz sběrného dvoru

Počínaje sobotou 2.12. 2023 bude sběrný dvůr otevřen pro občany každou první sobotu v měsíci od 10 do 12 hod.

Výňatek z OZV obce Kuchařovice č.2/2019 – Udržování čistoty veřejných prostranství, ochrana životního prostředí a ochrana veřejné zeleně na území obce Kuchařovice – článek 3

1. V zájmu zlepšení životního prostředí, ochrany zdraví, bezpečnosti občanů a zlepšení vzhledu obce je každý občan povinen počínat si tak, aby nezpůsobil znečištění ulic a jiných veřejných prostranství. Kdo způsobí znečištění ulice či jiného veřejného prostranství, je povinen znečištění neprodleně odstranit.
2. Za znečišťování a poškozování veřejných prostranství a narušování životního prostředí se považuje zejména:
 - Ponechávání a odhazování jakýchkoliv předmětů mimo místa k tomu určená (předmětem se rozumí zejména komunální odpad, papíry, obaly, nedopalky tabákových výrobků, zbytky jídel, ovoce a jiné odpadky).
 - Přepĺňování nádob na odpad a jeho svévolné vysypávání nebo převrácení nádob na odpad. Popelnice se mohou nechávat jeden den před dnem určených jejich vyvážení a po vyprázdnění musí být neprodleně z veřejného prostranství odklizeny.
 - Vylepování i jiné upevňování a rozptylování plakátů, letáků a jiných oznámení mimo místa k tomu účelu určená (ploty, zdi, vrata, stromy, sloupy). Plocha na vylepování plakátů je stanovena u obecního sklepa na ulici 8. května.
 - Znečišťování výkaly chovaných zvířat a ponechání volně pobíhat psy, (kočky) a jiná zvířata po veřejných komunikacích, která mohou způsobit znečištění chodníků, cest, travnatých ploch a dětských hřišť nebo poničení květinové výzdoby atd.
 - Odhazování odpadů a vylévání odpadních tekutin do kanalizace, jakož i nakládání s odpady a způsob jejich likvidace je upraveno zvláštními předpisy.
 - Vjíždění a odstavení motorových vozidel s výjimkou vozidel provádějící údržbu zeleně na travnaté plochy a chodníky.
 - Poškozování, znečišťování, jiné ničení veřejného prostranství, bránění průjezdu po komunikacích nebo chodnících vozidly, parkující na veřejných komunikacích obce.

Kuchařovický advent

PÁTEK

**ROZSVÍCENÍ
A POSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU**

**VYSTOUPENÍ ZŠ A MŠ
KUCHAŘOVICE**

VÁNOČNÍ JARMARK

**OBČERSTVENÍ
17:00 HODIN**

1

PŘED VÍCEÚČELOVÝM ZAŘÍZENÍM

2

NEDELE

3

ADVENTNÍ KONCERT

ZUŠ ZNOJMO

**17:00 HODIN
V KAPLI SV.
FLORIÁNA**

4

ÚTERÝ

5

**MIKULÁŠ DO RODIN
ZÁJEMCI SE MOHOU HLÁSIT**

DO 30.11. 2023

NA:

EVA.SVEJCAROVA@EMAIL.CZ

6

7

8

9

10

NEDELE

ADVENTNÍ KONCERT

PONTE PER L'ARTE Z.S.

**18:00 HODIN
V KAPLI SV. FLORIÁNA**

11

12

13

14

NEDELE

**ADVENTNÍ KONCERT
CIMBÁLOVÁ MUZIKA
DYJAVAN**

**17:00 HODIN
V KAPLI SV. FLORIÁNA**

17

18

19

15

16

20

21

22

24

SOBOTA

**ŽIVÝ BETLÉM - HRANÝ PŘÍBĚH
SE ZPĚVY O PŘÍCHODU JEŽÍŠKA**

23

14:30 HODIN

PŘED VÍCEÚČELOVÝM ZAŘÍZENÍM

OBČERSTVENÍ

VESELÉ VÁNOCE

Vydavatel: Obec Kuchařovice, Adresa: OÚ Kuchařovice 8. května 211, 669 02 Znojmo. Povoleno OÚ Znojmo, registrační číslo MK ČRE 11700. Vychází zdarma. Dle aktuální potřeby.

Tisk: Tiskárna Kuchařovice. Neprošlo grafickou úpravou.

Příspěvky zasílejte na e-mail: starosta@kucharovice.cz